

Frågor och svar om vaccination mot covid-19

Här har vi besvarat de vanligaste frågorna om vaccinationen mot covid-19, kanske finns just din fråga med.

Vilka är det som nu rekommenderas vaccination?

Du som är född 2005 eller tidigare rekommenderas att vaccinera dig mot covid-19. Det kommer att ske när alla personer över 18 år har erbjudits vaccin.

Barn från 12 år kan ibland rekommenderas vaccin. Det gäller barn som har en kronisk sjukdom eller ett kroniskt tillstånd som gör att de riskerar att bli allvarligt sjuka av luftvägsinfektioner orsakade av virus. Det är till exempel unga som har en svår lungsjukdom eller har transplanterade lungor. Rådgör med behandlande läkare på barnkliniken om du är osäker på vad som gäller.

Varför ska jag vaccinera mig?

Covid-19 är en mycket smittsam sjukdom som kan göra dig sjuk. Även om just du skulle bli lindrigt sjuk, kan det vara högre risk för andra personer att bli allvarligt sjuka. Vaccinationen minskar risken att smitta andra. Du bidrar till att minska smittspridningen i hela samhället och det är nödvändigt för att vi ska kunna gå tillbaka till normala liv.

Är jag tvungen att vaccinera mig?

Nej, det är frivilligt att vaccinera sig. För att skydda sig själv och kunna stoppa smittspridningen är det dock utomordentligt viktigt att så många som möjligt vaccinerar sig.

Hur går det till?

Du och din vårdnadshavare kommer få ett brev till din digitala brevlåda (om du har en sådan) eller per post när det är din tur att boka tid. I brevet står det hur du bokar din tid, digitalt eller via telefon.

Det krävs inte e-legitimation, som bank-id eller Freja e-id plus, för att boka en tid.

Var sker vaccinationen?

Boka gärna en tid på en av vaccinationscentralerna i Mjölby, Motala, Linköping, Norrköping och Finspång. Om du inte bor på dessa orter och har svårt att ta dig dit kommer det även finnas tider att boka på vårdcentralen.

Kostar det något?

| Nej. Vaccinationen är gratis.

Är det frivilligt?

| Ja. Vaccinationen är frivillig.

Måste vårdnadshavare följa med till vaccinationen?

| Det är väldigt bra om din vårdnadshavare följer med dig till vaccinationen. Det är dock inget krav om du tar med dig en samtyckesblankett och giltig legitimation.

Måste jag ta med ID-handling?

| Ja. Om du saknar giltig legitimation måste din vårdnadshavare följa med och kunna legitimeras sig för att intyga din identitet.

Hur mår jag efter vaccinationen?

Du kan bli öm på stickstället i armen, känna dig trött och få huvudvärk efter att du har vaccinerat dig. Du kan också känna dig frusen, må illa, få feber eller ont i lederna och musklerna. Det är lindriga biverkningar och är vanligt hos de som fått vaccin mot covid-19.

Besvären kommer oftast inom det första dygnet efter vaccinationen. De brukar gå över inom ett till två dygn. Du kan ta receptfria läkemedel om du har ont eller mot febern, om det behövs.

Ska jag stanna hemma om jag får symtom efter vaccinationen?

Stanna hemma om du får symtom som feber, får ont i lederna och musklerna eller får ont i huvudet inom ett till två dygn efter vaccinationen. Det är förmodligen biverkningar av vaccinationen. Stanna hemma så länge du har symtom.

Om symtomen inte går över inom ett till två dygn behöver du boka tid för provtagning. Det är för att få veta om du har covid-19, till exempel för att du blev smittad innan du vaccinerade dig.

Var kan man läsa mer om det vaccin som erbjuds?

På Läkemedelsverkets webbplats finns information om de coronavaccin som används i Sverige: <https://www.lakemedelsverket.se/sv/coronavirus/coronavaccin>

Vilket skydd ger vaccinet?

Vaccinationen skapar ett mycket bra skydd mot allvarlig sjukdom. Tre veckor efter dos 1 har du ett bra skydd av vaccinet som håller tills det är dags för dos 2. Den andra dosen är mycket viktig för att förstärka och förlänga skyddet och man bör se till att ta den andra dosen på utsatt tid. Fullt och långvarigt skydd fås först efter dos 2.

Studier pågår för att få reda på hur länge skyddet efter covid-19 vaccin varar och om påfyllnadsdoser kommer att behövas.

Hur rapporteras biverkningar in och följs upp?

Efter att ett vaccin godkänts övervakas och bedöms vaccinsäkerheten noggrant av Läkemedelsverket.

Sjukvården ska rapportera misstänkta biverkningar till Läkemedelsverket. Om man upplever biverkningar efter vaccinationen kan man också rapportera dem själv på www.lakemedelsverket.se/rapportera.

Läkemedelsverket har ansvaret för att följa upp alla inkomna rapporter om misstänkta biverkningar för att se om det kan finnas ett samband med vaccinet. Rapporterna skickas även till en europeisk databas (EudraVigilance) och blir där en del av underlaget för den gemensamma läkemedelsövervakningen inom EU.

Kan jag vaccinera mig om jag är sjuk?

Nej, du ska inte vaccinera dig om du har en pågående infektion med feber eller symtom på covid-19. Samma sak gäller om du blir sjuk mellan dos ett och dos två. Ta inte dos två förrän du är helt frisk och inte har några symtom på infektion, exempelvis feber.

Hur bokar jag tid för dos 2?

I samband med ditt första vaccinationsbesök får du en tid för dos 2.

Jag har en allergi. Kan jag vaccinera mig?

Nästan alla som har en allergi kan vaccinera sig. I Östergötland ska du kontakta din vårdcentral om du tidigare har haft en kraftig allergisk reaktion. Med det menas en svår reaktion som krävt behandling med adrenalininjektion eller om du har haft en anafylaktisk chock och behövt läggas in på sjukhus.

På 1177.se finns fler frågor och svar om vaccination mot covid-19.

<https://www.1177.se/ostergotland/om-vaccin-covid-19>

Här finns också översättningar på flera språk.